

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lag om ändring av 15 § lagen om bostadsbidrag**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av lagen om bostadsbidrag. Syftet är att förtydliga praxis i fråga om justeringen av bostadsbidragen, att göra stödsystemet mer funktionellt i administrativt hänseende och att minska de överstora utbetalningarna och behovet att återkräva bidragen. Lagändringen gör att förfarandet i anslutning till det allmänna bostadsbidraget blir mer likartat som motsvarande förfaranden i andra system som gäller stöd till boendet.

Lagen föreslås bli ändrad så att gränsen för den ändring i månadsinkomsterna som föranleder en mellantidsjustering av bostadsbidraget höjs från nuvarande 160 euro till 300 euro. Dessutom föreslås att tidpunkten för när bostadsbidraget justeras på grund av inkomstförändring skall preciseras. Lagändringen anknyter till det bostadspolitiska program som regeringen antog i januari 2004. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2005.

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975) beviljas bostadsbidrag på basis av vad som anses som hushållets permanenta förhållanden. Bidraget justeras ett år efter att stödet inletts eller ett år efter föregående justering. Om hushållets förhållanden ändras under en stödperiod, justeras bidraget bara i sådana situationer som särskilt nämns i lagen. Enligt 15 § 1 mom. i lagen om bostadsbidrag justeras bidragsbeloppet, om det har inträffat betydliga förändringar i hushållets fasta månadsinkomster eller boendeutgifter, om hushållet byter bostad eller om besittningsformen för bostaden ändras, om antalet personer i hushållet förändras permanent, eller om hushållet tar en underhyresgäst eller slutar upp att ha en sådan. Likaså justeras bidragsbeloppet, om en person som hör till hushållet inleder studier som berättigar till bostadstillägg som ingår i studiestödet, eller om rätten till bostadstillägg för en studerande som bor i samma bostad som bidragstagaren upphör.

Bidragsbeloppet justeras på grund av för-

ändringar i inkomsten, om hushållets fasta månadsinkomster har stigit eller sjunkit med minst 160 euro. Genom en lag om ändring av lagen om bostadsbidrag (582/2000) sänktes gränsen för betydliga förändringar i inkomsterna från 2000 mark till 1000 mark räknat från den 1 december 2000 och genom lag om ändring av lagen om bostadsbidrag (542/2001) då euron togs i bruk blev gränsen 160 euro räknat från den 1 januari 2002.

Det har i praktiken visat sig att denna justeringströskel är alltför låg. Särskilt i hushåll med flera medlemmar kan enbart de sammanlagda index- och nivåförhöjningarna av de sociala förmånerna leda till att bostadsbidraget måste sänkas omedelbart. Då justeringströskeln är låg, är det hart när omöjligt för hushållet att avgöra när deras sammanlagda inkomster har ändrats så mycket att de borde informera Folkpensionsanstalten om en betydlig förändring i inkomsterna. Dessutom har den nuvarande gränsen för ändringar i månadsinkomsten visat sig fungera illa i administrativt hänseende. Att denna gräns skall följas orsakar ett stort antal överstora

utbetalningar och därpå följande återindrivningar av bostadsbidraget.

Med stöd av 15 § 3 mom. i lagen om bostadsbidrag justeras bostadsbidraget från ingången av månaden efter att förändringen har skett. Om hushållets inkomstnivå förändras mitt i månaden, anses förändringen ha inträffat vid den tidpunkt då den ändrade inkomsten börjar förtjänas.

Bostadsbidraget justeras först i början av månaden efter att förändringen har inträffat också i sådana fall då den nya eller förändrade inkomsten löper under hela månaden, dvs. från den 1 i månaden. I motsvarande situation justeras bostadsbidraget för pensionärer från ingången av den månad då förändringen inträffar. Bostadsunderstöd i anknytning till militärunderstöd justeras den dag då den sökandes eller den till bidraget berättigade anhörigas inkomster förändras. Därigenom avviker bestämmelsen om förfarandet i samband med bostadsbidrag från motsvarande förfarande inom de stödsystem som Folkpensionsanstalten sköter och som avser att sänka boendeutgifterna.

2. Föreslagna ändringar

Det föreslås att 15 § 1 mom. 1 punkten i lagen om bostadsbidrag ändras så, att bostadsbidraget justeras, om hushållets fasta månadsinkomster har stigit eller sjunkit med minst 300 euro. Detta gör justeringsförfarandet klarare. Då gränsen för justering ligger högre, är det lättare för hushållet att avgöra när deras sammanlagda inkomster har stigit eller sjunkit så mycket att ändringen kan anses betydande.

Därutöver stimulerar ändringen bostadsbidragstagarna att exempelvis åta sig extra arbete, eftersom en liten höjning av inkomstnivån inte omedelbart påverkar hushållets bostadsbidrag. Ändringen leder också till att förvaltningen av stödsystemet fungerar bättre, eftersom den avsevärt minskar antalet mellantidsjusteringar på grund av att inkomsterna ändrats. Samtidigt minskar antalet alltför stora utbetalningar av bidrag och återindrivningen av dem.

Tidpunkten för den justering som enligt 15 § 3 mom. i lagen om bostadsbidrag görs på basis av ändrade inkomster föreslås bli änd-

rad så, att bostadsbidraget justeras från ingången av den månad då de ändrade eller nya inkomsterna förtjänas under hela månaden, dvs. från den 1 i månaden. Detta motsvarar förfarandet i fråga om bostadsbidrag för pensionärer och bostadsunderstöd inom militärunderstödet.

Eftersom tidpunkten för justering på grund av ändrade inkomster föreslås bli ändrad så som ovan anges, föreslås att den bestämmelse i 15 § 3 mom. i lagen om bostadsbidrag skall slopas enligt vilken ändringen, då hushållets inkomster förändras mitt i månaden, anses ha inträffat vid den tidpunkt då den ändrade inkomsten börjar löpa.

3. Propositionens verkningar

De föreslagna ändringarna har inga verkningar i fråga om organisationen. De ändrade bestämmelserna avser att förtydliga den praxis som tillämpas vid justeringen av bostadsbidragen, att göra bidragssystemet mer funktionellt i administrativt hänseende samt att minska antalet överstora utbetalningar och återindrivningen av bidragen.

Allt som allt beräknas de föreslagna lagändringarna inte påverka utgifterna för bostadsbidraget så att detta har statsfinansiella verkningar.

Att gränsen för sådan betydande ändring som leder till justering av bostadsbidraget höjs bedöms över lag öka utgifterna för bostadsbidraget med inmot en miljon euro per år.

Då bostadsbidraget justeras på grund av förändrade inkomster redan i början av den månad då de förändrade eller nya inkomsterna löper under hela månaden, minskar bostadsbidragsutgifterna med uppskattningsvis inmot en miljon euro per år.

4. Beredningen av ärendet

Förnyelsen anknyter till det bostadspolitiska program som regeringen har antagit. Propositionen har beretts vid miljöministeriet i tjänsten i samråd med Folkpensionsanstalten.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari

2005. Förändringarna tillämpas på de justeringar på grund av förändrade inkomster där justeringstidpunkten är den 1 januari 2005 eller senare. Därigenom tillämpas den nya gränsen på 300 euro för betydande förändringar också på sådana förändringar i inkomsten som inträffat i december 2004. Eftersom en ändring av grunderna för justeringen av bostadsbidraget förutsätter att bi-

dragstagarna informeras därom, behövs tillräcklig tid för verkställigheten.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslaget

Lag

om ändring av 15 § lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 15 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom., sådana de lyder, 15 § 1 mom. 1 punkten i lag 542/2001 och 15 § 3 mom. i lag 582/2000 som följer:

15 §

Bostadsbidragets belopp justeras

1) om hushållets fasta månadsinkomster har stigit eller sjunkit med minst 300 euro,

gången av månaden efter den månad då rätten till bostadstillägg upphör. Bostadsbidraget höjs dock inte retroaktivt för mer än den månad som föregår ansökningsmånaden.

Bostadsbidraget justeras med stöd av 1 mom. 1 punkten från ingången av den månad då de förändrade eller nya inkomsterna förtjänas under hela månaden, med stöd av 2 och 3 punkten från ingången av den månad för vilken ändrade eller nya boendeutgifter betalas för hela månaden, med stöd av 4 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena och med stöd av 5 punkten från ingången av den månad då rätten till bostadstillägg börjar eller från in-

Denna lag träder i kraft den 2005. Den tillämpas på de justeringar på grund av förändrade inkomster där justeringstidpunkten är 1.1.2005 eller senare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 7 maj 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Jan-Erik Enestam*

Lag

om ändring av 15 § lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 15 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom., sådana de lyder 15 § 1 mom. 1 punkten i lag 542/2001 och 15 § 3 mom. i lag 582/2000 som följer:

Gällande lydelse

15 §

Bostadsbidragets belopp justeras

1) om hushållets fasta månadsinkomster har stigit eller sjunkit med minst 160 euro,

Bostadsbidraget justeras med stöd av 1 mom. 1 punkten från ingången månaden efter förändringen i inkomsterna, med stöd av 2 och 3 punkten från ingången av den månad för vilken ändrade eller nya boendeutgifter betalas för hela månaden, med stöd av 4 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena och med stöd av 5 punkten från ingången av den månad då rätten till bostadstillägg börjar eller från ingången av månaden efter den månad då rätten till bostadstillägg upphör. Om hushållets inkomstnivå förändras mitt i månaden anses förändringen ha skett vid den tidpunkt då den ändrade inkomsten börjar förtjänas. Bostadsbidraget höjs dock inte retroaktivt för mer än den månad som föregår ansökningsmånaden.

Föreslagen lydelse

15 §

Bostadsbidragets belopp justeras

1) om hushållets fasta månadsinkomster har stigit eller sjunkit med minst 300 euro,

Bostadsbidraget justeras med stöd av 1 mom. 1 punkten från ingången av den månad då de förändrade eller nya inkomsterna förtjänas under hela månaden, med stöd av 2 och 3 punkten från ingången av den månad för vilken ändrade eller nya boendeutgifter betalas för hela månaden, med stöd av 4 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena och med stöd av 5 punkten från ingången av den månad då rätten till bostadstillägg börjar eller från ingången av månaden efter den månad då rätten till bostadstillägg upphör. Bostadsbidraget höjs dock inte retroaktivt för mer än den månad som föregår ansökningsmånaden.

Denna lag träder i kraft den 2005. Den tillämpas på de justeringar på grund av förändrade inkomster där justeringstidpunkten är 1.1.2005 eller senare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.